

סירינגוהידרומיאליה בכלבים מגזע קוואליר קינג צ'ארלס ספניאל

סירינגוהידרומיאליה ידועה גם בשם *chiari like malformation* (על שם אנומליה התפתחותית מולדת עם מאפיינים דומים באנשים) או *caudal occipital malformation syndrome – COMS*.

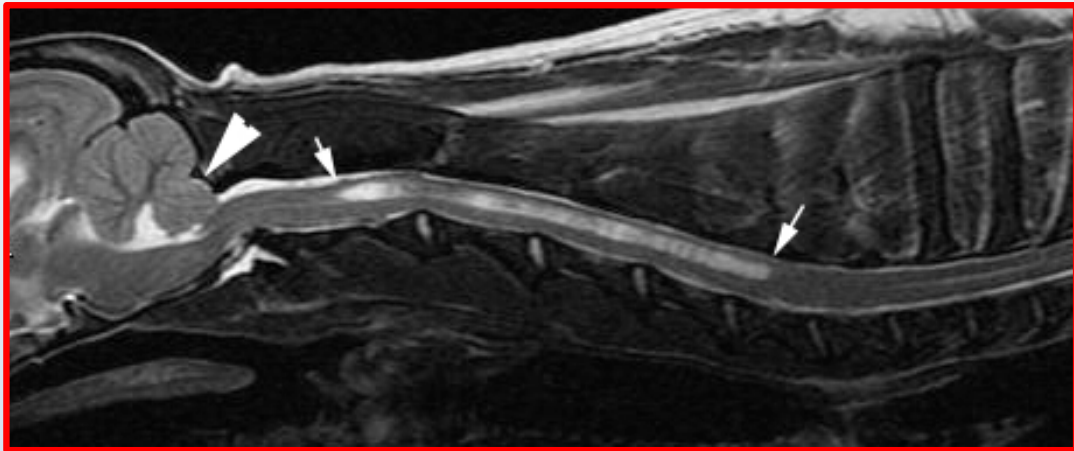
כלבים הסובלים מהסידרום מפתחים לקויות ציסטיות בחוט השדרה אשר גורמות במקרים רבים לכאבים ולעיתים לאבנורמליות ודרגות של שיתוק בהליכה ותנועה.

כלבים מגזע CKCS הם בעלי פרדניזסופוזיציה גנטית לפתח את האבנורמליות הנוירולוגית הזו אולם היא עשויה להתפתח גם בגזעים אחרים.

אבחון המחלה מתבצע באמצעות בדיקה נוירולוגית ולאחריה בדיקת MRI לאזור החשוד. ועל ידי שלילת גורמי מחלה אחרים שעשויים לגרום לסימנים קליניים דומים כגון פריצת דיסק ודלקות של מערכת העצבים המרכזית.

מה זה סירינגוהידרומיאליה?

בכלבים בריאים המח וחוט השדרה "צפים" בתוך נוזל שנקרא נוזל צרברוספינלי – CSF. המונח סירינגוהידרומיאליה מתאר המצאות של חלל נוזלי שנקרא סירינקס בחוט השדרה. כלבים מגזע CKCS הם בעלי קונפורמציה אבנורמלית של הגולגולת האחורית (העצם האוקסיפיטלית). קונפורמציה זו גורמת להם להיות בסיכון גבוה להתפתחות של חללי הנוזל הללו בחוט השדרה. בשל הקונפורמציה הלא תקינה של העצם האוקסיפיטלית, החלק האחורי של המח – הצרבולום (המוחון) דחוס בתוך החלק האחורי של קופסת הגולגולת ונדחק לכיוון פתח בבסיס הגולגולת (אזור יציאת חוט השדרה מגזע המח – הפורמן מגנום). הדחיסה הזו יוצרת נקודת לחץ שגורמת לזרימה לא תקינה של נוזל ה-CSF מהמח לחוט השדרה. עם הזמן הזרימה הלא תקינה הזו עשויה לגרום להיווצרות סירינקס. במקצת הכלבים היא עשויה גם לגרום להאספות נוזל בחדרי המח והגדלתם, תופעה זו נקראת הידרוצפלוס.

תמונה 1: חתך MRI סגיטלי של חוט השדרה הצווארי בקוואליר בן שנה שהגיע עם תלונה על כאב צווארי. החצים הלבנים מצביעים על הצטברות חללי הנוזל בחוט השדרה וראש החץ מצביע על הדחיסה של המוח הקטן בחלל הגולגולת.

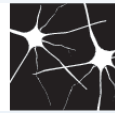
איך תדעו אם לכלב שלכם יש COMS?

הסימנים הקליניים משתנים מאד בין כלבים ונראה כי אין קשר מובהק בין חומרת הסירינגומיאליה בחוט השדרה לחומרת הסימנים הקליניים. כלבים מושפעים עשויים להראות מגוון של סימנים קליניים שכוללים:

- כאבי צוואר וגב
- צעקות כאב בהרמה או ללא סיבה נראית
- צליעות על רגליים קדמיות לא ממצא אורטופדי שמסביר את הצליעה
- גירוד קומפולסיבי של אזור הצוואר, הכתפיים והאזניים
- ליקוק קומפולסיבי של כפות רגליים
- סקוליוזיס – מנח מסובב של הצוואר
- הליכה נוקשה על רגליים קדמיות
- אטרופיית שרירי צוואר
- חולשה והליכה חסרת קואורדינציה ברגליים.

הסימנים הקליניים יופיעו על פי רב לפני גיל 5 שנים ועשויים להיות פרוגרסיבים או סטטים. המחלה דווחה בגורים צעירים כבר בגיל 12 חודשים.

לעיתים ניתן למצוא את המאפיינים המבניים של המחלה בהדמיית MRI בכלבים שאינם מראים סימנים קליניים וגם בכלבים עם סימנים קליניים דומים על רקע של מחלה אחרת (פריצת דיסק/דלקת של המוח וקרומי המוח)

האם המחלה ניתנת לטיפול?

לא קיים טיפול אופטימלי למחלה כיום. טיפולים רפואיים וכירורגים נוסו. באנשים הטיפול הכירורגי הוא מוצלח יותר אולם בכלבים ברב במקרים הטיפול הרפואי מספיק על מנת להעלים את הסימפטומים. טיפול כירורגי בכלבים שמור רק למיקרים קיצוניים אשר אינם מגיבים לטיפול תרופתי. במרבית המקרים ניתן לשלוט על הסימנים הקליניים של המחלה בצורה יעילה עם תרופות ורב הכלבים עם הסינדרום יחיו חיים מלאים עם איכות חיים טובה.

התרופות הנפוצות לטיפול במחלה כוללות:

- ❖ גבהפנטין
- ❖ רימדיל
- ❖ פרדניזון
- ❖ אומפרזול
- ❖ אצטאזולמיד

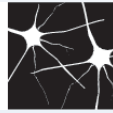
מטרות הטיפול הרפואי הן הפחתת כאב והורדת ייצור נוזל צרברוספינלי ועל ידי כך הפחתת הסימנים הקליניים. כשאין תגובה טובה לטיפול הרפואי ואין איכות חיים טובה לכלב מומלץ על טיפול כירורגי.

בניתוח מרחיבים את הפתח בבסיס הגולגולת ועל ידי כך מורידים את הלחץ מהצרבולום וגורמים לזרימה תקינה של נוזל צרברוספינלי

מה יקרה לכלב שלי לאחר שאובחן?

מהלך המחלה הוא וריאבילי מאד בין כלבים. כשיש סימנים קליניים הטיפול הרפואי לרב ייצב את הסימנים או יאט את מהלך ההחמרה. באפן כללי כלבים עם סימנים קליניים קשים לפני גיל 4 שנים צפויים לעתיד פחות טוב מאשר אלו המפתחים סימנים קליניים בגיל מאוחר יותר. ככל שהסירינקס בחוט השדרה גדל נגרם נזק למסלולים בחוט השדרה שעשוי להיות בלתי הפיך.

עד היום יש מיעוט מקרים שטופלו כירורגית ולכן האינפורמציה לגבי אחוזי ההצלחה של ניתוחים אלו אינה זמינה. הטיפול התרופתי וההערכה של השיפור נעשים על ידי הנוירולוג בשילוב הווטרינר המטפל. הטיפול והתגובה לטיפול הם אינדיבידואליים לכל מקרה.

האם ניתן למנוע COMS?

מאחר וזו בעיה מבנית מולדת על רקע גנטי קיימת תקווה להעלמת המחלה על ידי הרבעה אחראית וזהירה של כלבים. מומלץ לכל קבליר מעל גיל שנתיים לערוך סריקת MRI לפני החלטה לגבי אפשרות שלך הרבעה עתידית. כלבים שמאובחנים עם סירינגוהידרומיאליה משמעותית (גם ללא סימנים קליניים) מומלץ לא להרביע.

איזה מחלות עשויות להראות סימנים קליניים דומים ל- COMS?

- פריצת דיסק צווארי או טורקולומברי
- מנינגואנצפליטיס – דלקות מח סטריליות או זיהומיות
- בעיות אוטופדיות שגורמות לצליעה על רגל קדמית
- אלרגיות ובעיות עור שגורמות לליקוק כפות רגליים וגרוד אזניים
- דיסקוספונדיליטיס – דלקת של הדיסקים הבין חולייתיים.

מבין כל המחלות לעיל חשוב ביותר בזמן אבחון של כלב עם חשד ל- COMS לשלול אפשרות של דלקת מח/חוט שדרה (מנינגואנצפליטיס) מאחר וזהו מצב מסכן חיים. במקרים לא מעטים מאחר והבעיה של COMS כל כך נפוצה בגזע עשוי להיות מצב שכלב יאובחן עם סירינגוהידרומיאליה יחד עם בעיה נוספת כמו דלקת מח או פריצת דיסק. הדרך היחידה לשלילת אפשרות של דלקת מח היא באמצעות דגימת נוזל חוט שדרה. מומלץ לבצע בדיקה זו כחלק מהאבחון באפן קבוע מייד לאחר סריקת ה- MRI. בניגוד לגזעים אחרים אנו לא דוגמים נוזל חוט שדרה מקוואלירים ללא בדיקת MRI אשר מאפשרת לנו לקחת את הדגימה בגזע זה תוך כדי הימנעות מהסכנות הקיימות בלקיחת הנוזל חוט שדרה בכלב עם סירינגוהידרומיאליה.